

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCCCCX. ad annum MLXXIII.

Parisiis, 1644

Concilivm Mogvntinvm Avctoritate Sigefridi I. Indictvm in causa Henrici IV. regis, volentis Bertam vxorem, quam ante biennium duxerat, repudiare, celebratum est anno Domini MLXIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15625

ANNO CHRISTI 1069. ^a CONCILIVM MOGVNTINVM
AVCTORITATE SIGEFRIIDI I. INDICTVM
in causa Henrici I V. regis, volentis Bertam vxorem,
quam ante biennium duxerat, repudiare, celebratum
est anno Domini MLXIX.

NOTA.

^a Concilium.] De rebus in hac Synodo gestis Lambertus in chronico anno Domini 1069. ista refert: Post pentecosten Vormatia cum principibus regni idem rex colloquium habuit. Ibi primum cum episcopo Moguntino rem secreto agit, eiusque opem ad perficiendum, quod mente machinetur, obnixè implorat. Si impetret, se deinceps ei subditum, & dicto obtemperantem fore; ad hoc Thuringos armata manu, si aliter nequeat, coacturum, ut decimas sine ulla in perpetuum contradictione persoluant. Annuente episcopo & pactione vtrumque firmata, rex ad publicum refert, sibi cum vxore non conuenire; diu oculos hominum sefellisse, ultra fallere nolle. Nullum ei crimen, quo iuste repudium mereatur, asserre; sed se (incertum quofato, quo Dei iudicio) nullam cum ea maritalis operis copiam habere.

Proinde per Deum orare, ut se male ominata compede absoluant, patianturque a quo animo discidium fieri, ut illa sibi, & ipse ei, si ita Deus velit, felicitioris matrimonii viam patefaciat. Et ne quis violatum semel pudorem causetur obstare iterum nuptura, se sub iureiurando confirmare, quod eam, ut acceperit, sic incontaminatam illibatoque virginitatis pudore conseruauerit. Fœda res & ab regia maiestate nimium abhorrens visa est omnibus qui aderant. Negotio tamen, cui rex tam feruide animum adiecisset, detrectare singuli religiosum arbitrabantur. Episcopus quoque tam preciosa pollicitatione redemptus, quantum poterat, salua verecundia, haud agere causam regis tuebatur. Itaque cunctis id fieri decernentibus, Synodum consociendo negotio indixit Moguntia, proxima post festum sancti Michaelis hebdomada. Et post alia ab his diuersa sic pergit ciuilem causæ tractationem describere:

Imminente iam die, qui scindendo regis coniugio dictus fuerat, rex Moguntiam concitus properabat. Et ecce inter eumdum comperit legatum sedis apostolicæ suum Moguntia aduentum prestolari, qui discidium fieri prohibeat, & episcopo Moguntino apostolicæ animaduersionis sententiam minitetur, quod tam nefaria separationis se auctorem promiserit. Confernatus illico quod rem diu exoptatam perdidisset e manibus, pariter quo venerat in Saxoniam redire volebat. Vix & agere tamen amicorum consiliis superatus, ne principes regni frustraretur, quos summa frequentia sibi Moguntia occurrere iussisset, Franconesfurt abiit, ibique eos qui Moguntia conuenerant statuto die adesse iussit. Quo dum frequentes venissent, Petrus Damianus (is legatus erat sedis apostolicæ, vir atate

& vita innocentia admodum reuerendus) mandata exposuit Romani pontificis, pessimam rem, & a nomine Christiano, nedum ab regio, multum abhorrentem esse, quam molitur. Si minus humanis legibus vel Canonum sanctionibus terreretur, parceret saltem fama & existimationi propriae, ne scilicet tam fædi exempli venenum, ab rege sumpto initio, totum commacularet populum Christianum; & qui ultor esse debuisset criminum, ipse auctor & signifer fieret ad flagitium. Postremo si non slecteretur consiliis, se necessario vim ecclesiasticam adhibiturum, & Canonum lege seclus prohibiturum. Ad hæc suis manibus nunquam imperatorem consecrandum fore, qui tam pestilenti exemplo, quantum in se esset, fidem Christianam prodidisset.

Tum vero in eum coorti omnes qui aderant principes aiebant, equa censere Romanum pontificem, & per Deum rogabant, ne crimen inferret gloriae suae, & regii nominis maiestatem tam turpis facti collusione macularet; preterea ne parentibus regina causam defectionis, & iustam turbanda reipublicæ occasionem daret: qui si viri essent, cum armis & opibus plurimum possent; tantam filiae suae contumeliam procul dubio insigni aliquo facinore expiaturi essent. Hac ratione fractus magis quam inflexus; Si id, inquit, fixum, obstinatumque est vobis, imperabo egomet mihi, seramque ut potero onus quod deponere non valeo. Ita efferato magis per studium concordiae odio, annuit quidem, ut in regni consortium regina reuocaretur; ipse tamen, ut congressum eius conspectumque vitaret, adhibitis sibi vix quadraginta militibus, in Saxoniæ concitus rediit. Regina cum cetera multitudine & regni insignibus paulatim subsecuta est. Cumque ad eum Goslarium venisset, vix compulsus ille a familiaribus suis, ut ei obuiam procederet, satis superque pro consuetudine eam benigne suscepit. Sed protinus refrigescente amore, ad ingenium suum atque ad pristinum rigorem animi rediit. Et quia consilia sciendendi coniugii sepe iam tentata non procefferant, statuit deinceps, communicato cum ea solum regni nomine, sic eam habere quasi non haberet. Hæc Lambertus. Constat post hæc tandem reginam conciliatam regi ex eodem suscepisse filium Henricum, qui ipsi successit in regno.

CONCILIVM VVINTONIENSE,
IN QVO PER LEGATVM SEDIS APOSTOLICÆ
a latere missum Stigandus Cantuariensis ecclesiæ in-
uasor deponitur anno Domini MLXX. tempore Ale-
xandri papæ II.

ANNO
CHRISTI
1070.

NOTA.

Acta Con-
cili. in suis annalibus hæc ait: Eodem anno, millesimo scilicet atque septua-
gesimo, Concilium magnum in octauis pasche Vvintonia celebratum est,
iubente & presente rege Vvilielmo, Alexandro papa consentiente, & per